

Анотація перспективного педагогічного досвіду

Інформація про автора досвіду:

ПІБ: Лашина Юлія Володимирівна

Посада: вчитель біології

Педагогічна категорія: методист

Контактна інформація про навчальний заклад (освітню установу):

Запорізька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів "ОСНОВА" Запорізької міської ради Запорізької області

ПІБ керівника: Любімова Алла Володимирівна

Адреса: Україна, Запорізька область, м. Запоріжжя, Вознесенівський район, вул. Я. Новицького буд. 9

Телефони: (061)2331477, (0612)340104

e-mail: schoolosnova15@ukr.net

Адрес сайту : <https://sites.google.com/site/znvkosnova/>

Тема досвіду: Тренінги на уроках основ здоров'я

Провідна педагогічна ідея досвіду: одним із ефективним засобом формування пізнавальної активності учнів є педагогічні умови, що створюють та розширюють можливості для реалізації компетенцій сучасної особистості.

Обґрунтування актуальності та перспективності досвіду: В умовах реформування освіти гостро виникає необхідність удосконалення системи викладання, впровадження в практику загальноосвітніх навчальних закладів заходів, спрямованих на своєчасне забезпечення кожній дитині адекватних умов для його розвитку, формування компетенцій повноцінної особистості та отримання якісної освіти. Велика кількість термінів, перевантаження навчальним матеріалом на певному етапі викликає небажання вчитися, знижується свідоме відношення до оволодіння знаннями, вміннями та навичками.

Науково-теоретична база досвіду:

Узарубіжній та вітчизняній літературі поняття «тренінг» використовується найчастіше у двох значеннях: вузькому та широкому [2]. У вузькому розумінні тренінг трактується як специфічна – освітня – форма групової роботи. Р. Баклі та Дж. Кейпл визначають тренінг як сплановані та систематичні зусилля, щодо модифікації чи розвитку знань, умінь, установок людини засобами навчання, аби добитись ефективного виконання одного чи декількох видів діяльності. Разом з тим, науковці додають, що тренінг спрямований на те, щоб дати людині можливість отримати знання і навички, які необхідні для виконання конкретного завдання чи роботи. У широкому ж розумінні поняття «тренінг» застосовується до всіх форм і напрямків групової роботи (комунікативний тренінг ,тренінг вирішенн яконфліктів, тощо) [2]. Аналіз наукових джерел із досліджуваної проблеми, дозволяє стверджувати, що теоретичну основу тренінгу складають запозичені практично орієнтовані теорії навчання дорослих. На думку автора теорії поетапного формування розумових дій П. Гальперіна та його послідовників М. Нечаєва, А. Подольського, Б. Бадмаєва, Н. Тализіної та ін., мета навчання – надати людині вміння діяти, тобто формувати практичні навички, а знання повинні бути засобом навчання діяти. Основними поняттями даної теорії є схема «орієнтувальної основи дій» (ООД) та «розумові дії»[4]. Поява схеми «орієнтувальної основи дій» зумовлена важливим твердженням про те, що для цільового формування практичних умінь, учаснику процесу навчання необхідно надати достатньо можливостей для правильного виконання дій, певні орієнтири, спираючись на які, людина, яка тільки починає процес навчання, могла б одразу, без додаткових знань, без заучування, механічного запам'ятовування, безпомилково діяти у практичному плані. Розумові ж дії – це таке перетворення зовнішніх дій, чи такі знання про зовнішній світ, які надійно і практично засвоєні і можуть використовуватись для вирішення завдань

пізнавального, емоційного і поведінкового характеру. Якщо розумові дії сформовані, то учасник навчального процесу засвоїв знання і вміє їх творчо використовувати у практичній діяльності. Основна ідея теорії діяльнісного навчання полягає у тому, що навчання відбувається шляхом вирішення реальних проблем у реальних умовах. Головна особливість практичної реалізації теорії полягає у розвитку відповідальності учасників за процес свого навчання [3]. Необхідно зауважити, що неоднозначність теоретичних засад призводить до широкого тлумачення самого поняття тренінгу у сучасній педагогічній практиці. Петровська трактує тренінг «як засіб впливу, спрямований на розвиток знань, соціальних установок, навичок та досвіду в галузі міжособистісного спілкування». Ю. Ємельянов визначає тренінг як групу методів розвитку здібностей до навчання та оволодіння складними видами діяльності. А. Ситников дає таке визначення тренінгу: тренінги (навчальні гри) є синтетичною антропотехнікою, яка поєднує в собі навчальну та ігрову діяльність, що відбувається в умовах моделювання різноманітних ігрових ситуацій. Л. Г. Ковальов відносить тренінг до методів активного соціально-психологічного навчання через комплекс завдань соціально-дидактичного спрямування [2].

Стисла анотація досвіду:

Сучасна освіта вимагає зміни стереотипів, поглядів, методів і прийомів навчання. Тому на зміну вчителю авторитарному приходять вчителі творчий, креативний, гнучкий, який може адаптуватися до вимог сьогодення, сучасних дітей та батьків, європейського напрямку в освіті, при цьому дає ґрунтовні знання на цікавих уроках. На перший погляд виконати дві місії одночасно (дати глибокі знання і зробити уроки цікавими) може здаватися неможливим для виконання, бо ж немає одного рецепту за якою методикою досягти бажаного результату. Тому форми і методи, більш чи менш вдалі, обирає для себе кожен учитель сам. При цьому всі сучасні методики мають раціональні зерна, щодо роботи з учнями на уроці чи в позаурочний час, та під час опанування нової методики бачиш також і її слабкі сторони. Щоб уникнути недоліків в роботі, учитель, в ході підготовки до уроку, та на самому уроці, коригує навчальний процес відповідно до можливостей і бажання учнів. Та все ж, на мою думку, найкращій оптимізації і гуманізації навчання сприяють прості, доступні і цікаві форми і методи навчання. Вони є і в особистісно-зорієнтованому навчанні, і в інтерактивному навчанні, суб'єктному навчанні, у проблемному навчанні. Отже вчитель може обрати такі форми і методи та методичні прийоми чи вправи, які найкраще підходять саме до конкретного уроку класу та дитини.

Мета:

Тренінг обов'язково має певну мету. Нею можуть бути:

- корекція поведінки (стилю неефективного спілкування, проявів поведінки, особливостей реагування тощо);
- набуття учасниками тренінгу нових професійних навичок та умінь;
- опанування нових технологій у професійній сфері;
- зміна погляду на проблему;
- зміна погляду на процес навчання, аби зрозуміти, що він може давати наснагу та задоволення;
- пошук ефективних шляхів розв'язання поставлених проблем завдяки об'єднанню в тренінговій роботі різних спеціалістів, представників різних відомств, які впливають на розв'язання цих проблем;

- активізація громадськості щодо розв'язання актуальних проблем; підвищення здатності учасників до позитивного ставлення до себе та оточуючих;
- здобуття альтернативної громадянської освіти.

Ідеядосвіду: ефективним засобом формування пізнавальної активності учнів є педагогічні умови, що розширюють можливості для реалізації компетенцій сучасної особистості.

Новизна досвіду: рівень новизни – умовний, досвід раціоналізаторський.

Сутність досвіду: Тренінг і традиційні форми навчання мають суттєві відмінності. Традиційне навчання більш орієнтоване на правильну відповідь, і за своєю суттю є формою передачі інформації та засвоєння знань. Натомість тренінг, перш за все, орієнтований на запитання та пошук. На відміну від традиційних тренінгові форми навчання повністю охоплюють весь потенціал людини: рівень та обсяг її компетентності (соціальної, емоційної та інтелектуальної), самостійність, здатність до прийняття рішень, до взаємодії тощо. Звичайно, традиційна форма передачі знань не є сама по собі чимось негативним, проте у світі швидких змін і безперервного старіння знань традиційна форма навчання має звужені рамки застосування. Під час тренінгу створюється невимушене, неформальне, спілкування, яке відкриває перед групою безліч варіантів розв'язання розвитку та проблеми, заради якої вона зібралася. Як правило, учасники в захваті від тренінгових методів, тому що ці методи роблять процес навчання цікавим, не обтяжливим.

Висновки:

Даний метод має загально методичний рівень практичної значущості. Його результати, стійкі й стабільні протягом декількох років, мають практичну значущість при організації навчально-виховного процесу, для методики викладання.

Використання даної моделі дозволяє гарантувати кожному учневі знання відповідно до Державного стандарту; підвищити мотивацію дітей до засвоєння культурних, теоретичних знань, практичних умінь; досягти позитивних змін у рівні навченості, розвитку творчих навичок, прагненні до освіти, пошукової, творчої, дослідницької діяльності.

Матеріали можуть бути використанні при викладанні як у середній школі, так і у початкових класах; на уроках та у позаурочній діяльності.

Результативність впровадження досвіду:

Рівень навчальних досягнень кожного учня (рівень навченості) протягом останніх трьох років максимально відповідає природнім задаткам, здібностям (рівню навчаємості). Рівень мотивації учнів до вивчення основ здоров'я – високий і достатній.

Репрезентація досвіду:

1. <https://drive.google.com/drive/my-drive>

2. <https://drive.google.com/drive/recent>

3. <http://metodportal.com/sertif/reestr->

[e?nid=&uid=%D0%9B%D0%B0%D1%88%D0%B8%D0%BD%D0%B0+%D0%AE%D0%BB%D1%96%D1%8F+%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0](http://metodportal.com/sertif/reestr-e?nid=&uid=%D0%9B%D0%B0%D1%88%D0%B8%D0%BD%D0%B0+%D0%AE%D0%BB%D1%96%D1%8F+%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0)

Теги: тренінг, інтерактивне навчання, здоров'язберігаючі технології, педагогічні умови, валеологія.

